

*Kompyuter lingvistikasi va
raqamli texnologiyalar
kafedrası*

Modul/Kurs sillabusi
Ilmiy tadqiqot metodologiyasi
70230801 – Kompyuter lingvistikasi

Kurs:	1
Kurs turi:	Majburiy
Kurs kodi:	ITM1003
Yil:	2021
Semestr:	1
Ta'lim shakli:	kunduzgi
Mashg'ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	
Ma'ruza	14
Amaliy mashg'ulotlar	16
Mustaqil ta'lim	90
Kredit miqdori:	4
Baholash shakli:	test
Kurs tili:	o'zbek

Kurs maqsadi (KM)	
KM1	Magistrlarning dissertatsiya ishi bo'yicha olib boradigan faoliyatida tadqiqot usullari, metodologiyasi, nazariy va eksperimental tadqiqotlarni rejalashtirish va uni mustaqil ravishda olib borish
KM2	Natijalariga ishlov berish, tahlil qilish, tavsiya va ilmiy xulosalar qabul qilish bo'yicha bilim va tajribalarga ega bo'lish
KM3	Ijodiy va metodik madaniyatni shakllantirish

Kursni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar	
1	Tilshunoslik bilimlari, kompyuter savodxonligi, informatika, ingliz tilidan muayyan darajada bilimga ega bo'lish.
2	Nazariy tilshunoslik metodlari va tilshunoslik maktablari namoyondalari tadqiqotlaridan xabardor bo'lish.

Ta'lim natijalari (TN)	
TN1	Ilmiy maktablar va ularning faoliyati, oliy ta'lim va undan keyingi ta'lim tizimi; kadrlar tayyorlash milliy dasturi va uni mamlakatimizda ishlash mexanizmi; ta'lim tizimi sifati va raqobatbardoshligini oshirish yo'nalishlarda mamlakatimizda amalga oshirilayotgan ishlar borasida tasavvurga ega bo'ladi.

TN2	Ilmiy tezis, ilmiy maqola, monografiya haqida tasavvurga ega bo'ladi. Ilmiy-tadqiqot yo'nalishlarini tanlash va ilmiy-tadqiqot ishlari bo'yicha xulosalar chiqarishni; ilmiy axborotlarni qidirishni, to'plash va ularni qayta ishlashni o'rganadi.
TN3	Nazariy tadqiqotlar mohiyatini anglash, eksperimental tadqiqotlar o'tkazish usul va uslublarini, ilmiy mavzuni tanlashni va bu bo'yicha axborotlarni yig'ishni o'rganadi.
TN4	Ilmiy tadqiqotlar natijalarini rasmiylashtirishni bilishi va ulardan foydalana olish, magistrlik dissertatsiyasi bo'yicha umumiy tushuncha, magistrlik dissertatsiyasi mavzusini tanlash; - magistrlik dissertatsiyasi mavzusining dolzarbligi asoslash, yangiligi va amaliy ahamiyatini belgilash, magistrlik dissertatsiyasining maqsadi, vazifalari, tadqiqot obyekti va predmetini asoslashni biladi.
TN5	Magistrlik dissertatsiyasi natijalarining amaliy ahamitini ochib bera olish; dissertatsiyani rasmiylashtirish ko'nikmalariga ega bo'ladi.
TN6	Ilmiy tadqiqot faoliyatini olib boorish, ilmiy tezis, maqola, dissertatsiya yozish, ilmiy faoliyat bilan shug'ullanish, ilmiy manbalarni tahlil eta olish va ular bo'yicha o'z xulosalarini bayon etish malakalariga ega bo'ladi.

Kurs mazmuni	
Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)	
M1	Ilmiy tadqiqot metodologiyasi fanining maqsad va vazifalari. Fan va ijod haqida asosiy tushunchalar
M2	Ilmiy muammo. Ilmiy mavzu va uni tanlash. Ilmiy tadqiqot ishlarining turlari
M3	Ilmiy maqola yozish talablari
M4	Ilmiy ishni yuzaga chiqarish va amaliyotga tatbiq qilish
M5	Ilmiy tadqiqot metodlari
M6	Kompyuter lingvistikasi ilmiy tadqiqotlar metodlari
M7	Ilmiy tadqiqotda axborot texnologiyalarning o'rni
Mashg'ulotlar shakli: amaliy mashg'ulot (A)	
A1	Soha bo'yicha ma'lumot to'plash, saralash va havola keltirish (internetda mavjud platformalar ishlash)
A2	Ilmiy ishda axborot texnologiyalardan foydalanish
A3	Ilmiy materiallarni (adabiyotlarni) solishtirish, tahlil qilish, zidlash
A4	Ilmiy ish annotatsiyasini shakllantirish
A5	Soha doirasida izlanishga doir metodlarni aniqlash va qo'llash
A6	Ilmiy ishning strukturasi shakllantirish
A7	Ilmiy tadqiqot ishining texnik talablari bilan ishlash (tahrir, iqtibos, mualliflik huquqi)
A8	Ilmiy ishni taqdimotini tayyorlash

Asosiy adabiyotlar	
1	Ne'matov H, Mengliyev B. Tilshunoslikning metodologik masalalari. – Toshkent, 2010.

2	Shermuhamedova N.A. Ilmiy tadqiqot metodologiyasi. Darslik. -T .: «Fan va texnoioigiya», 2014.
3	Shomatov O. Filologiyaning ilmiy tadqiqot metodlari. – T., 2009. – 64 b.
4	
Tavsiya qilinadigan qo‘shimcha adabiyotlar	
1	O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 21-oktabrdagi “O‘zbek tilining davlat tili sifatidagi nufuzi va mavqeini tubdan oshirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PF-5850-son Farmoni (https://lex.uz/docs/4561730)
2	O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 20-oktabrdagi “Mamlakatimizda o‘zbek tilini yanada rivojlantirish va til siyosatini takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PF-6084-son Farmoni (https://lex.uz/docs/5058351)
3	O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 10-apreldagi “O‘zbek tili bayrami kunini belgilash to‘g‘risida”gi O‘RQ-615-son Qonuni (https://lex.uz/docs/4784608)
4	Крутова В.И., Попова В.В. Основы научных исследование: учебник. - Москва, 1989.
5	Yo‘ldoshev Q, Yo‘ldosheva M. Badiiy tahlil asoslari. 2-nashri. – Toshkent: Kamalak, 2016.
6	Абдуазизов А., Шереметьева А. Общее языкознание. – Тошкент, 2004.
7	Nurmonov A. Struktur tilshunoslik: ildizlari va yo‘nalishlari. – Andijon, 2006.
8	Rahmatullayev Sh. Sistem tilshunoslik asoslari. – Toshkent, 2007.
Internet manbalari	
1	http://en.wikipedia.org/wiki/Structuralism .
2	http://www.brocku.ca/english/courses/4F70/struct.html .
3	www. genhis philol.ru .
4	www.academia.edu
5	www.alishernavoiiy.uz
6	www.e-adabiyot.uz
7	www.kutubxona.uz
8	www.literarytheory.narod.ru
9	www.literature.uz
10	www.natlib.uz
11	www.online.navoiy-uni.uz
12	www.researchgate.net
13	www.scholar.google.com
14	www.scopus.com
15	www.ziyonet.uz

Sillabus mualliflari:	Dots.v.b. (PhD) Abjalova Manzura Abdurashetovna
E-mail:	abjalovamanzura@navoiy-uni.uz
Tashkilot:	Kompyuter lingvistikasi va raqamli texnologiyalar
Sana:	27.08.2021

Kafedra mudiri

B.Elov